

Offentlig sektor og økonomisk performance

Finansudvalgets ekspertmøde
24. Maj 2017

Torben M. Andersen
Institut for Økonomi
Aarhus Universitet

- Effekter på: produktion, beskæftigelse, uddannelse, sundhed.....
- Stort fokus på arbejdsudbud = stor betydning for offentlige finanser
 - Skatter
 - Overførsler
- Økonomiske effekter af skatter kan ikke vurderes uafhængigt af, hvad skatterne finansierer!
- Skatteomlægninger for givet skatteprovenu kan vurderes!

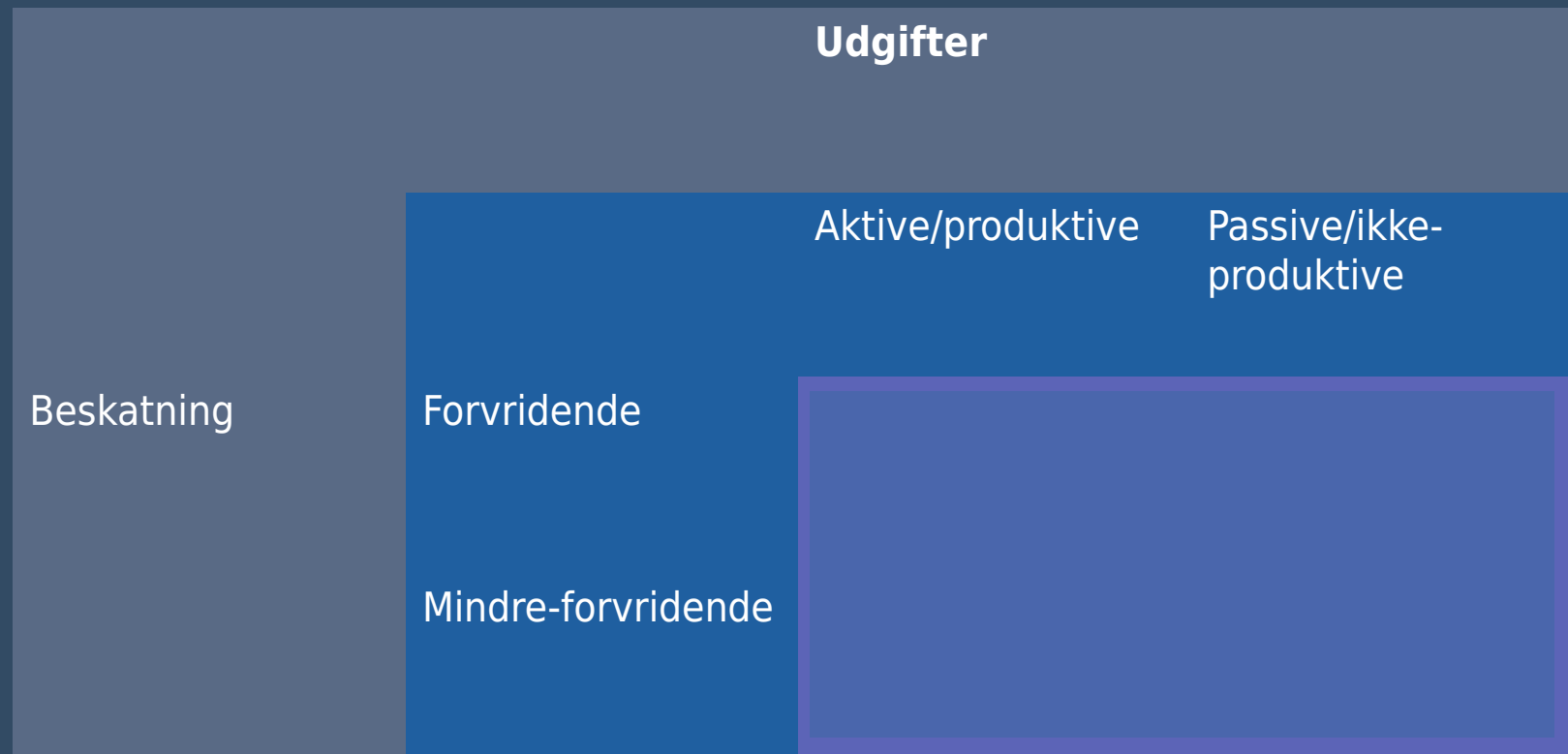
Offentlig sektor og økonomiens performance

- Offentlige aktiviteter
 - Markedsimperfektioner (stordriftsfordele, manglende konkurrence, forsikring)
 - Fordelingseffekter
- Offentligt forbrug har effekter via påvirkning af
 - Privat forbrug (substituter eller komplementær)
 - "Hjemmeproduktion" (fx børnepasning)
 - Produktivitet/løn
- Udgiftssiden må have en betydning!
 - De nordiske lande: økonomisk performance og offentlig sektor

Empirisk viden om effekterne?

- Landesammenligninger: Effekt på fx indkomster eller vækst af den offentlige sektors størrelse og sammensætning
- Store måleproblemer
- Kausalitet
 - Fra offentlige sektor til vækst
 - Fra vækst/velstand til offentlige sektor
- Viser effekter af "hele pakken"

Empiri: Offentlige sektor og vækst

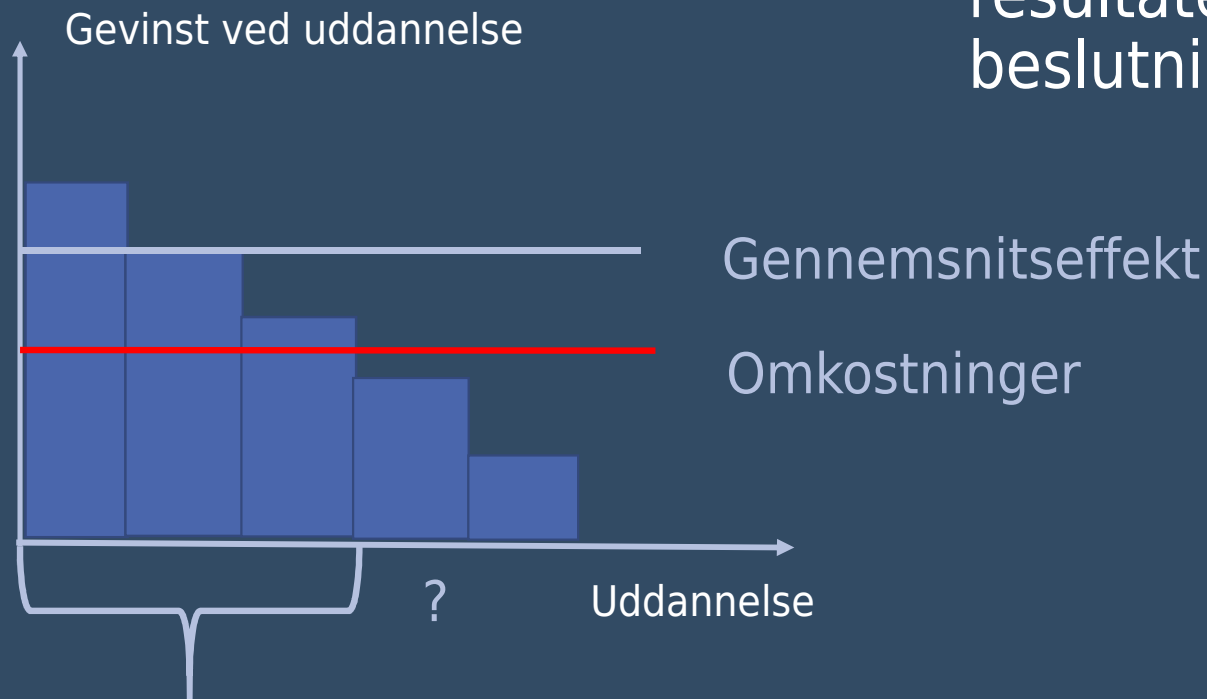
Eksempel: Uddannelse

- Uddannelse målt ved:
 - Antal år i skole
 - Samlede udgifter
 - Test scores
- Sammenhæng til politik-instrumenter?
- DK: De fleste begynder på en uddannelse!
 - Udfordring: få flere til at gennemføre en uddannelse

Effekter af politik

- Svært at omsætte empiriske resultater til et konkret beslutningsproblem

Hvorfor så svært?

- Offentlige udgifter:
 - Omkostningerne kendes....men ofte ingen data eller kun indikatorer på output/kvalitet
 - Svært at vurdere forsikringsværdien
 - Delmængde af befolkningen påvirkes direkte
 - Gennemsnits vs. marginaleffekter
- Beskatning påvirker alle
 - Målbar variable: indkomst/beskæftigelse
 - Gennemsnits- og marginalsatter kan udregnes

Konklusion

- Økonomisk politik bør tilrettelægges under fuld viden om fordele og ulemper
- Forskel i viden på tværs af politikområder
- Faglig udfordring – bedre viden om effekterne af offentlige udgifter og beskatning